

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA,
mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.332/2012/4.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2012. szeptember 10. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

végzést:

A jövedéki orgazdaság büntette és más bűncselekmények miatt vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2012. március 28-án kihirdetett 2.Bf.552/2011/3. számú ítéletét II.r. vádlott tekintetében helybenhagyja azzal, hogy a felmentő rendelkezéssel érintett jövedéki orgazdaság büntettének törvényhelye a Btk. 311/A. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja.

Indokolás:

Az ügyben az első fokon eljáró Fehérgyarmati Városi Bíróság a 2011. április 26. napján kelt 3.B.203/2009/46. számú ítéletében a harmadfokú eljárásban fellebbezéssel érintett I.r. vádlottat 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntette (Btk.311/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont), 1 rendbeli társtettesként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntette (Btk. 277/A. § (1) bekezdés a) pont) és további 1 rendbeli a már előbbieken írt minősítésű jövedéki orgazdaság büntette miatt halmazati büntetésül 1 év 10 hónap börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte.

I I.r. vádlottat társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság büntette és 1 rendbeli társtettesként elkövetett egyedi azonosító jel meghamisításának büntette miatt halmazati büntetésül 1 év börtönre és 2 év kiutasításra ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

Rendelkezett továbbá a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az első fokú ítélet ellen II.r. vádlott felmentésért, védője elsősorban felmentés, másodlagosan megalapozatlanság miatt a határozat hatályon kívül helyezése érdekében jelentett be fellebbezést. Az ügyész és más jogosult nem élt jogorvoslással, így a városi bíróság határozata II.r. vádlottal szemben első fokon jogerőre emelkedett.

II.r. vádlottat érintő védelmi fellebbezés folytán másodfokon a Nyíregyházi Törvényszék járt el és a 2012. március 28-i nyilvános ülésen hozott 2.Bf.552/2011/3. számú ítéletében az első fokú ítéletet II.r. vádlottra nézve részben megváltoztatta. E terheltet 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett jövedéki orgazdaság büntettének vádjá alól felmentette. A közbizalom elleni bűncselekményt - a társtettség mellőzésével - egyedi azonosító jel meghamisítása büntettének (Btk. 277/A. § (1) bekezdés a) pont) minősítette. A terhelt börtönbüntetését 1 év 2 hónapra enyhítette. Mellőzte a Trkv.315/2008. szám alatt

nyilvántartott hatósági jelzésekről szóló rendelkezést. Megállapította, hogy az elsőfokú eljárás során további 42.000 Ft bünyügyi költség merült fel. Rögzítette, hogy a II.r. vádlott anyja neve helyesen . Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét II.r. vádlottra nézve helybenhagyta.

A másodfokú ítélet ellen a nyilvános ülésen a vádlott és a védő jelentettek be fellebbezést (2.Bf.552/2011/3.sz.jkv.3.o.5-6.bekezdés). Mindkét jogosultnál a nyilatkozat szövege a jegyzőkönyv szerint: „az ítélet ellen fellebbezést jelentek be”.

A harmadfokú bíróság a Be. 390. § (1) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel a Be. 367/A. § (4) bekezdésére, felhívta a védőt a jogorvoslat írásbeli indoklására, értelemszerűen a jogorvoslat irányának meghatározására, mely felhívásnak a védő a nyilvános ülésig nem tett eleget.

A harmadfokú nyilvános ülésen azonban a fellebbezését pontosítva meghatározta a jogorvoslat irányát és célját is, mely szerint az részben, az egyedi azonosító jel meghamisítása büntettét érintően felmentésre, másodsorban pedig a büntetés enyhítésére irányul.

A másodfokú ítéletet az ügyész tudomásul vette.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.192/2012/1-I. számú átiratában, és képviselője a nyilvános ülésen a védelmi fellebbezést joghatályosnak tartva a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta II.r. vádlott tekintetében.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő és hozzá csatlakozva a II.r. vádlott az 1. tényállásban írt egyedi azonosító jel meghamisítása vonatkozásában felmentésre, másodsorban e tényállás megalapozatlansága miatt a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, harmadlagosan pedig a büntetés enyhítésére, a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére, vagy közérdekű munka büntetés kiszabására tett indítványt.

Az ügyész átiratában foglaltakkal egyezően a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A bejelentett védelmi perorvoslatok folytán az ítélőtábla a másodfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387.§ (1) (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően felülbírált a fellebbezéssel érintett II.r. vádlottra nézve, figyelemmel arra, hogy a Be. 386.§ (1) bekezdés c) pontja alapján a másodfokú határozat ellen a törvény biztosítja a fellebbezés jogát.

A felülbírálat során megállapította, hogy az első- és másodfokú eljárást a bíróságok döntően a perrendi szabályokat megtartva folytatták le. Nem vétettek sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív hibát, mely a harmadfokú érdemi elbírálást kizárná.

Kisebbsúlyú relatív eljárási szabálysértések azonban történtek, melyek az alábbiakban foglalhatók össze.

Az elsőfokú bíróság a 2010. december 9. napján tartott tárgyaláson a Be. 288. § (4) bekezdésétől eltérve nem tisztázta konkrétan, hogy a II.r. vádlott a büntetőjogi felelősségét elismeri-e (37.sz.jkv.3.o.) A vádlott bűnösségére, ha nem él a hallgatás

jogával, a Be. 117. § (2) bekezdése szerinti figyelmeztetés és a vádlott nyilatkozata után sort kell keríteni. A terhelti vallomásból kitűnik ugyan a bűncselekmények tagadása, de a követett bírói gyakorlat szerint nem mellőzhető külön a kérdés a vádlotthoz kihallgatása első részében a váddal és a bűnösséggel kapcsolatban.

A másodfokú perben, a 2012. március 28-án tartott nyilvános ülésen (3. számú másodfokú jegyzőkönyv 2. oldal utolsó és 3. oldal első bekezdése) nem felelt meg a törvényszék eljárása mindenben a perrendi szabályoknak. A tanács elnöke a védőbeszéd és a védelmében, illetve az utolsó szó jogán tett előadása után a II.r. vádlotthoz a terhelti védekezésre, a vád érdemére és a személyi körülményeire is kérdéseket tett fel. A Be. 345. §-a alapján alkalmazandó Be. 317-319. §-ok részletszabályai erre nem adnak lehetőséget. A vádlotthoz a védelmében vagy az utolsó szó jogán tett előadása közben, vagy az után kérdések nem intézhetők sem a személyi körülményekre, sem a vádra nézve.

Ezen túl a vádbeli cselekménnyel kapcsolatban nyilvános ülés keretei között azért sem lehet kérdéseket feltenni, mert az már bizonyításnak minősül, melyre a Be. 363. § (2) bekezdés b) pontja szerint kizárólag fellebbezési tárgyaláson van lehetőség. A kérdések előtt egyébként a másodfokú bíróság a II.r. vádlottat a Be. 117. § (2) bekezdésben foglaltak szerint a hallgatás jogára sem oktatta ki. A tanácselnöki kérdésekre elmondottak a fenti eljárási szabálysértések miatt értékelés körébe nem vonhatók. Ezen túl a másodfokú eljárásban hiányosan kerültek jegyzőkönyvbe foglalásra a védelmi jogorvoslatok, mert azokból sem a fellebbezés oka, sem célja nem volt megállapítható. A Be. 323. § (2) bekezdése szerint a fellebbezőnek meg kell jelölnie, hogy a fellebbezés a határozat mely rendelkezését sérelmezi és mire irányul. Mindez a törvényszéki eljárási cselekményből nem állapítható meg. Értelemszerűen az érdemi felülbírálatnak ez nem volt akadálya, és a védő a harmadfokú nyilvános ülésen pontosította is a fellebbezést, de a határozatot hozó bíróság részéről hiányos tartalmú fellebbezésnél mellőzhetetlen a jogorvoslati nyilatkozat kiegészítése és pontos jegyzőkönyvezése.

A kifejtettek a bizonyítás törvényességét és a tényállás megalapozottságát nem érintették, a helyes és egységes ítélkezési gyakorlat megteremtése érdekében azonban a harmadfokú bíróság indokoltnak tartotta a kiemelést.

A tényállás felülbírálata során az ítélőtábla rögzíti, hogy a másodfokú határozat megalapozott, ekként a harmadfokú bíróság a Be. 388.§ (1) bekezdés értelmében a határozatát a másodfokú bíróság által elfogadott tényállásra alapítja.

A másodfokú bíróság a nyilvános ülés adatai alapján a tényálláshoz kötöttség elvét is figyelembe véve, perrendszerűen változtatta meg az első fokú ítélet 1. számú tényállásában foglaltakat. A tényállás alapos és törvényes helyesbítése megfelel a Be. 352. § (1) bekezdés b) pontja és a (3) bekezdése szabályainak. A vádlott javára fenti törvényi rendelkezésekből kitűnően bizonyítás felvétele nélkül is lehetőség van eltérő tényállás megállapítására, ha részbeni felmentésnek van helye. Jelen esetben e perjogi helyzet állt elő. A tényállás módosítása iratszerű, megfelel a felhívott bizonyítékoknak.

Nem osztotta ezért a harmadfokú bíróság a védőnek az 1. tényállásnak az egyedi azonosító jellel kapcsolatos megalapozatlanságára hivatkozását. A másodfokú bíróság ugyanis a személyi bizonyítás anyagát logikusan, perrendszerűen értékelve, helyes ténybeli következtetés által vont következtetést arra, hogy a kérdéses hatósági jelzéseket II.r.

vádlott távolította el az típusú személygépkocsiról. A védő lényegében a bizonyítékok értékelésén keresztül támadta a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség szabályaira figyelemmel eredményre nem vezethetett.

Törvényes a II.r. vádlott bűnösségére vont következtetés is. Nem tévedett a törvényszék, amikor II.r. vádlottat az 1. tényállásban írt jövedéki gazdaság bűntettének vádja alól felmentette. A rendelkező rész csak a bűncselekmény törvényhelyének megjelölésével volt kiegészítendő a Be. 258. § (2) bekezdés d) pontja alapján. Az alkalmazandó eljárási törvény 331. § (1) bekezdése nem utal a felmentés okaira. A törvényszék helyes álláspontja szerint a bűncselekmény megállapíthatóságát a bizonyítottság hiánya zárja ki. Szükséges ezért a felmentés okainál a Be. 6. § (3) bekezdés b) pontjára hivatkozás, mely ugyan konkrétan, szó szerint nem a bizonyítottság hiányát rögzíti, de azt kifejezi, hogy nem állapítható meg, hogy a II.r. vádlott követte el a bűncselekményt.

A vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítása is törvényes a 2. tényállásba foglalt jövedéki gazdaságban és az 1. tényállás szerint az egyedi azonosító jel meghamisítása bűntettében.

Az ügyben nem vitásan az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni a Btk.2. §-a alapján, mert az újabb, elbíráláskor hatályos törvény nem enyhébb, sőt lényegesen szigorúbb. A jövedéki bűncselekményt a törvény ugyan újraszabályozta az elkövetés után, és a Btk.311/A. §-t hatályon kívül helyezte 2012. január 1-jétől. A büntetendőséget azonban természetesen nem szüntette meg, nincs szó dekriminalizálásról, a jövedéki gazdaság ugyanis a költségvetési csalás tényállásába lett beépítve a Btk. 310. § (6) bekezdésében, mégpedig súlyosabb szankcióval. Ezért a Btk. 311/A. § alkalmazása az ügyben megfelel a hatályszabályoknak.

A másodfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket kellő nyomatékkaal értékelve, a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint II.r. vádlott személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő büntetést alkalmazott.

A többszörösen büntetett vádlottal szemben halmazati büntetésként kiszabott 1 év 2 hónap börtön és 2 év közügyektől eltiltás eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítése nem indokolt, ezért a harmadfokú bíróság a védelmi fellebbezést nem találta alaposnak. A törvényszék által kiszabott büntetés tett arányos, alkalmas a büntetési célok elérésére és összhangban áll a büntetéskiszabási elvekkal is.

Törvényesek a másodfokú ítélet egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezései is.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397.§-ának alkalmazásával - helytálló indokainál is fogva - helybenhagyta, a Be. 258. § (2) bekezdés d) pontja alapján megjelölve a felmentéssel érintett bűncselekmény törvényhelyét is.

Debrecen, 2012. szeptember 10.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Gömöri Olivér sk.
előadó bíró

Dr. Elek Balázs sk.
bíró

ZÁRADÉK

A Nyíregyházi Törvényszék 2.Bf.552/2011/3.számú számú ítélete a harmadfokú határozat folytán II.r. vádlott tekintetében a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. szeptember 10.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő